

**AKTUÁLNE INFORMÁCIE / CURRENT
INFORMATIONS**

**SPRÁVA O AKTUÁLNO M VÝSKYTE
RANA TEMPORARIA (ANURA: RANIDAE)
V NÁRODNEJ PRÍRODNEJ REZERVÁCII
HORŠIANSKA DOLINA (JZ SLOVENSKO)**

Štefan Čambal

Mochovská 16, 934 05 Levice.
E-mail: stefancambal@gmail.com

Abstract:

Čambal Š. 2018: Report on the current occurrence of *Rana temporaria* (Anura: Ranidae) in the National nature reserve of Horšianska dolina (SW Slovakia). *Acta Musei Tekovensis Levice* 11: 195 – 197.

The European common frog (*Rana temporaria*) belongs to the most widespread representatives of its family in Slovakia. However, due to the significant anthropogenic pressure on nature, its population density is decreasing in many places. The work provides information on the occurrence of this species in the National nature reserve of Horšianska dolina, where it was not recorded since 1995.

Key words: *Rana temporaria*, NPR Horšianska dolina, SW Slovakia

Skokan hnedý – *Rana temporaria* (Linnaeus 1758) je zástupcom skupiny suchozemských skokanov rodu *Rana*, ktorú tvoria ďalšie dva druhy tzv. „hnedých“ skokanov, vyskytujúcich sa na území Slovenska. Areál rozšírenia skokana hnedého siaha od Britských ostrovov na sever Škandinávie a ďalej na východ za Ural. Na juhu je rozšírený po sever Pyrenejského a Apeninského polostrova, na Balkáne ho ale nájdeme iba v horských oblastiach. Absentuje pri pobreží Čierneho mora, v stepných oblastiach Ukrajiny i Ruska a tiež v prevažnej časti Maďarskej pusty. V miestach výskytu obýva vždy len tie najvlhkejšie tienisté stanovištia a lesné biotopy, kde sa s ním okrem obdobia rozmnožovania (to trávi vo vode a jej blízkom okolí) najčastejšie stretáme. LÁC (1968) uvádza, že je to druh veľmi rozšírený po celom území Slovenska, okrem Podunajskej, Záhorskej a časti Východoslovenskej nížiny. Novšie údaje ale nasvedčujú tomu, že sa nevyhol ani Podunajskej nížine. Nedávno bol napr. zaznamenaný aj v Chránenom areáli Levické rybníky (ČAMBAL 1999). Tu sa však vplyvom náhlej zmeny biotopu a predovšetkým celkového vysušania okolitej krajiny v posledných rokoch ale už nepotvrdil (ČAMBAL 2015).

Hoci sa tento zraniteľný druh európskeho významu pokladá za nášho najrozšírenejšieho a najprispôbivejšieho skokana, opak je niekedy pravdou. Jeho populačná hustota má vplyvom enormného tlaku človeka na prírodné prostredie, nedostatku

vhodných miest na rozmnožovanie a chorôb čoraz viac klesajúcu tendenciu. Na mnohých miestach sa jeho výskyt už v posledných rokoch nepotvrdil. V roku 1995 bol skokan hnedý zaznamenaný v Národnej prírodnej rezervácii (v ďalšom NPR) Horšianska dolina, ktorá je od mesta Levice vzdialená asi 5 km. Vtedy sa našiel jedinec o veľkosti 12,5 cm (ČAMBAL 1995). Napriek opakovaným výskumom sa výskyt skokana hnedého na tomto území už nepodarilo potvrdiť. V súvislosti s nepriaznivým aktuálnym stavom a s prvoradým významom NPR Horšianska dolina je dôležitý nasledujúci nález subadulta *Rana temporaria*, pozorovaného na území tejto NPR v polovici októbra 2017, v tesnej blízkosti rieky Sikenica.

Materiál:

Podunajská pahorkatina (Ipeľská pahorkatina), NPR Horšianska dolina, 15.10.2017, 1 subadult, P. Hoffmann & Szabóová, pozorovanie na lokalite a fotografická dokumentácia.

Koordináty miesta nálezu: 48°14' N, 18°41' E.

Mapové pole Databanky fauny Slovenska: 7778

Obr. 1 *Rana temporaria* v NPR Horšianska dolina.

Foto: Peter Hoffmann, 15.10. 2017.

Len ďalší systematický batrachologický výskum na lokalite NPR Horšianska dolina dá odpoveď na to, či v danom prípade išlo o jedinca zo stabilnej, hoci menej početnej populácie, alebo o náhodný nález migrujúceho jedinca, ktorého priniesla Sikenica.

POĎAKOVANIE

Autor ďakuje RNDr. Vladimírovi Smetanovi za trpezlivú pomoc pri príprave príspevku. Petrovi Hoffmannovi patrí moje poďakovanie za poskytnuté informácie a cenné údaje o náleze.

LITERATÚRA

- ČAMBAL Š. 1995: Obojživelníky a plazy Levického regiónu: Skokan hnedý (*Rana temporaria*). *Pohronie*, XXVIII. (L), Levice, 8.2. 1995: 7.
- ČAMBAL Š. 1999: Zoologický výskum na chránenej študijnej ploche Levické rybníky – Levice. *Chamaeleo* (Praha) **9**: 7 – 14.
- ČAMBAL Š. 2015: Obojživelníky a plazy mesta Levice. Tekovské múzeum Levice, 16 pp. ISBN: 978-80 88831-18-1
- LÁC J. 1968: Obojživelníky – Amphibia. Pp. 231 – 312. In: OLIVA O., HRABĚ S. & LÁC J. 1968: Stavovce Slovenska I, Ryby, obojživelníky a plazy. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 396 pp.
- ZWACH I. 2009: Obojživelníci a plazi České republiky. Grada, Praha, 496 pp. ISBN: 978-80-247-2509-3

Recenzent: RNDr. Vladimír Smetana